

Jaarverslag over 2024 van de coöperatieve vereniging voor duurzame energie EcoHeemskerk

(juni 2025, goedgekeurd door de Algemene LedenVergadering)

1. DE VERENIGING

1.1 Doelstelling

EcoHeemskerk is een coöperatieve vereniging die zich bezig houdt met alle aspecten (technisch, organisatorisch, financieel, etc.) van vraagstukken op het gebied van de energietransitie die op ons af komen en de mogelijke oplossingen daarvoor. EcoHeemskerk is dus een organisatie vóór de Heemskerkse burgers en dóór de Heemskerkse burgers, met een hoge mate van burgerparticipatie (leden), o.a. via een achttal werkgroepen. We noemen ons in de wandeling dan ook wel: *de Heemskerkse bewonersvereniging voor slim energiegebruik*.

De doelstelling van EcoHeemskerk, zoals beschreven in onze statuten, is overigens als volgt: *De coöperatie heeft als doel bij te dragen aan de energietransitie en de daarbij behorende maatschappelijke ontwikkeling. Met dit doel voorziet de coöperatie in de stoffelijke behoeften van haar leden krachtens overeenkomsten, met hen gesloten in het bedrijf dat zij te dien einde ten behoeve van haar leden uitoefent of doet uitoefenen. Zij kan ook de maatschappelijke belangen van leden behartigen.*

1.2 Leden

Het ledenaantal is in het jaar 2024 weer gegroeid, van ongeveer 500 naar rond de 575 leden. Er waren uiteraard opzeggingen, maar er meldden zich ook nieuwe leden: direct, of bijv. via deelnamen aan de informatieavonden. Er zijn twee Algemene LedenVergaderingen (ALV) gehouden, op 26 juni en op 27 november. Belangrijkste zaken die daar aan de orde waren, zijn: de

vaststelling van het Secretarieel en het Financieel Verslag over 2023 en de prioriteiten en de begroting voor de verenigingsactiviteiten in 2025. De juni-vergadering werd afgesloten met een feestelijke borrel (zie foto), omdat we als vereniging toen ons eerste lustrum konden vieren! EcoHeemskerk is immers op 27 juni 2019 opgericht. De ALV heeft bij deze gelegenheid ook besloten onze strategie te herijken. Daartoe is in het verslagjaar allereerst een Sterkte-Zwakte-analyse opgesteld.

1.3 Bestuur

Het bestuur vergaderde gemiddeld om de 2 weken, zo'n anderhalf uur met het oog op de vele lopende zaken. Qua bestuurssamenstelling trad Ario v.d. Zande – één van onze oprichters! –

tijdens de november-ALV af. Krijn Rijke werd bij acclamatie gekozen tot zijn opvolger. Het rooster van aftreden is daarmee: Frits Brouwer (*voorzitter*): juni 2027; Krijn Rijke (*secretaris*): november 2028; Anton Lubbers (*penningmeester*): november 2026; George Poel (*lid*): november 2027. Allen zijn dan op zich wel herkiesbaar. Annelies Westerhoven heeft het gehele jaar de penningmeester ontlast door het uitvoeren van de financiële administratie-functie.

Sinds najaar 2023 kent EcoHeemskerk ook de rol van coördinator, een vrijwilliger die op een zeker terrein inhoudelijk een voortrekkersrol binnen de vereniging op zich neemt. Er zijn in principe 6 coördinatoren, maar niet alle rollen waren al ingevuld. Het bestuur vergaderde enkele keren per jaar samen met de coördinatoren, in het zogeheten Breed Bestuur, over de hoofdlijnen van beleid.

Eind 2024 is ook de eerste vergadering gehouden met de nieuwe Raad van Advies. Dit 'college van wijzen' met een brede maatschappelijke achtergrond, kan het bestuur (gevraagd) advies geven over dilemma's waar het bestuur mee worstelt.

1.4 Vrijwilligers

De vereniging gedijt bij de gratie van actieve leden, de zogeheten vrijwilligers. Hun aantal groeide gestaag: eind 2023 waren er ruim 40 vrijwilligers actief en eind 2024 zo'n 50! De groei zat vooral in het aantal Energiecoaches. Om de vrijwilligers te bedanken voor hun inzet is twee keer een etentje georganiseerd. Ook zijn er ruime mogelijkheden geboden aan de vrijwilligers om cursussen en trainingen te volgen op ons vakgebied. Tenslotte heeft een aantal vrijwilligers in het kader van team-building samen de Vakbeurs Energie bezocht.

2. DE ACTIVITEITEN

EcoHeemskerk richt zich vanuit haar doelstelling in hoofdlijnen op drie zaken:

1. ondersteunen van de individuele burger om energie te besparen
2. organiseren van collectieve opwekprojecten voor groene energie
3. beïnvloeden van het overheidsbeleid t.a.v. de energietransitie

Hieronder wordt aandacht besteed aan onze belangrijkste activiteiten m.b.t. deze zaken.

2.1 Ondersteunen van de individuele burger om energie te besparen

2.1.1 Communicatie en PR

Om de Heemskerkse burgers te bereiken met onze boodschap over energiebesparing en meer gebruik van duurzame energie, is goede communicatie onontbeerlijk. Daarbij gebruiken we allereerst onze website. Ook hebben we een nieuwe folder over de vereniging gemaakt. Daarnaast zijn we aanwezig op Facebook (2-3 berichten per week) en krijgen we berichten geplaatst op de gemeentelijke Facebook- en web-pagina. Met verder regelmatig advertenties, interviews of inhoudelijke stukken in De Senior, in Nieuwsblad Heemskerk en op IJmond Nieuws is onze aanwezigheid in de media goed georganiseerd. Ook is bijna elke maand onze leden-Nieuwsbrief verschenen, die ook naar bijna 250 geïnteresseerden wordt verstuurd.

Verder hebben we op diverse momenten algemene voorlichting over slim energiegebruik gegeven. Zo waren we bijv. aanwezig bij het maandelijkse Repair Café, bij enkele zogeheten Vrouwensalons van MET Heemskerk en bij een aantal inburgeringscursussen voor statushouders. Ook waren we present op de Waterdag (zie foto) van de gemeente, in Park Assumburg.

2.1.2 Inkoopacties

Een groot deel van het jaar liep een zonnepanelen-inkoopactie. Daarvoor hadden we een ons goed bekende leverancier uitgenodigd. Hiervoor is ook een informatieavond gehouden, waarop ook de Brandweer sprak (zie foto). Deze actie loopt eigenlijk nog steeds. Er is redelijk gebruik van gemaakt, ondanks dat er bij bewoners (vaak ten onrechte!) veel twijfel is over het nut van zonnepanelen door de a.s. afschaffing van de salderingsregeling.

Dit jaar is een kortingsactie gestart voor onze leden bij de aanschaf van een sedumdak (dat o.a. een isolerende werking heeft) bij een plaatselijke leverancier. Er is niet veel gebruik van gemaakt.

2.1.3 Energiecoaching huiseigenaren

Via huisbezoek en tijdens spreekuren in het Huurdersplatform Woonopmaat hebben onze energiecoaches enkele tientallen huiseigenaren kunnen helpen met een energiescan en met de flyer met 24 tips voor energiebesparing. Nieuw was de “Quickscan Vervanging cv-ketel”, die redelijk goed aansloeg.

Belangrijkste is dat de gemeente is gestart met het Nationaal Isolatie Programma (NIP). Dit betekent dat er in de jaren 2024-2026 geld beschikbaar is om bij zo’n 400 wat goedkopere woningen die een slecht energielabel hebben, (vrijwel) gratis één isolatiemaatregel te treffen. Energiecoaches van EcoHeemskerk hebben dit jaar zo’n 20 huiseigenaren die ervoor in aanmerking kwamen, volledig begeleid in het NIP-traject. Hiervoor is een aparte aanpak voor ontwikkeld, omdat onze energiecoaches nog nooit zo langdurig tijdens een traject een bewoner hebben begeleid.

De gemeente is dit najaar ook gestart met buurt-initiatieven (in Broekpolder en in Waterakkers) op het gebied van de energietransitie met behulp van de organisatie Buurkracht. Omdat we niet vanaf het begin betrokken zijn, wachten we de ontwikkelingen vooraleerst af.

2.1.4 Team EnergieAanpak (TEA Helpt!)

In de winter van begin 2024 is het project TEA Helpt! vervolgd, een project van de gemeente om mensen met een laag inkomen die in een slecht geïsoleerd huurhuis wonen, te helpen energie te besparen; dit, vanwege de zogeheten energiearmoede. Het project is een samenwerking tussen woningcorporatie Woonopmaat, de gemeente Heemskerk, EcoHeemskerk en reïntegratiebedrijf IJmond Werkt!. Onze Energiecoaches hielden spreekuur, gaven energiebespaar-advies aan de hand van de flyer met 24 tips en reikten energiebesparende spullen uit. De vakmensen van IJmond Werkt! hielpen inwoners die dit niet zelf konden, vervolgens met bijvoorbeeld: het plakken van tochtstrips of het bevestigen van radiatorfolie. In 2024 hebben we enkele tientallen huishoudens aldus bereikt en is het project vervolgens op een mooie wijze afgesloten.

2.1.5 Informatieavonden Warmtepompen

Ook dit jaar organiseerde EcoHeemskerk twee keer een informatieavond over het gebruik van een warmtepomp voor de verwarming van je woning, waarvan 1 in de Klimaatweek. Het programma begon met een lezing over de techniek en de kosten/opbrengsten ervan. Met een aantal leden van EcoHeemskerk kon je vervolgens in gesprek over hun ervaringen met een warmtepomp in hun eigen huis qua kosten, stroomverbruik, comfort-ervaring, etc. Ze hadden ofwel een hybride

warmtepomp, een all-electric warmtepomp, of een zgn. inverter-airco. De avonden waren een succes, met steeds zo'n 30 aanwezigen.

2.1.6 Informatieavond Thuisbatterijen

Dit jaar organiseerde EcoHeemskerk voor het eerst een informatieavond over thuisbatterijen, gekoppeld aan een inkoop-actie. De belangstelling voor de avond was overweldigend: meer dan 80 aanwezigen. Vanwege de a.s. afschaffing van de salderingsregeling, lijkt een thuisbatterij een adequate oplossing. We hebben geprobeerd aan te geven dat dit niet per definitie zo is, vanuit financieel oogpunt.

2.1.7 Elektrische deelauto

In het verslagjaar is samen met onze collega-energiecoöperaties uit Uitgeest, Beverwijk en Velsen een elektrische deelauto-project opgestart, met financiële steun van de Provincie NH. Bijzonder aan de aanpak van de leverancier OnzeAuto is dat de auto's op een vaste plek staan, op loopafstand van de deelnemers, en dat de auto ook alleen door deze buurtbewoners te gebruiken is. Er is in het voorjaar een interessepeiling uitgevoerd waaruit bleek dat in drie Heemskerkse wijken het meeste interesse bestaat voor dit concept: Breedweer, Waterakkers en het Centrum. Een poging in het najaar om via de mensen die belangstelling hadden getoond, te komen tot contactpersonen als ambassadeurs voor een mogelijk project, is helaas niet gelukt. In 2025 zal een nieuwe poging worden gedaan.

2.1.8 Leverancierswerkgroep

Samen met vijf andere Energiecoöperaties is in 2022 een werkgroep opgericht die probeert te komen tot een lijst van leveranciers die we onze leden kunnen aanbevelen als ze bijv. woningisolatie willen aanbrengen, of een warmtepomp willen aanschaffen. Het overleg vond ook in 2024 plaats, maar zonder veel concrete resultaten, want dit is een complexe zaak, vooral vanwege het risico van aansprakelijkheid.

2.2 Organiseren van collectieve opwekprojecten voor groene energie

2.2.1 Energiek IJmond

We willen voorkomen dat grote commerciële partijen de beste opties in onze regio voor grootschalige energieopwekking gaan kapen. Daarom, en omdat grootschalige opwekking van duurzame energie flinke investeringen vraagt en ook veel kennis en kunde, zijn in 2022 IJmondiaal de krachten gebundeld tussen ons en de energiecoöperaties van Beverwijk (EcoBeverwijk), Castricum (CALorie) en Velsen (Energiek Velsen) in een aparte energiecoöperatie: Energiek IJmond. EcoHeemskerk is in het bestuur hiervan met 2 mensen vertegenwoordigd. Duidelijk is dat Energiek IJmond staat voor: groene energie (oplossingen voor wind- en grotere zonneprojecten) die in de IJmond wordt opgewekt, die van en voor de inwoners is, die rekening houdt met de waarden van natuur, landschap en cultuur en die zo duurzaam en innovatief mogelijk is. In 2024 concentreerde Energiek IJmond zich op een zonnepark in de Wijkmeerpolder (gemeente Beverwijk); daar was eerder al een volledige *business case* voor ontwikkeld. Ook is er eind 2023 een officieel indicatieverzoek (= start van het traject in het kader van de Omgevingswet) bij de gemeente ingediend. Ook is er een zienswijze op de concept-Omgevingsvisie van de gemeente Beverwijk ingediend. Over beide zaken is intensief met de gemeente overlegd en er is ook twee keer

ingesproken in de Gemeenteraad, maar het uiteindelijke resultaat was negatief: ondanks al onze goede argumenten rond goedkopere stroom, onder randvoorwaarden van goede landschappelijke inpassing en van bevorderen van biodiversiteit, koos de gemeenteraad helaas voor het volledig open houden van het landschap in de polder en niet voor meer verduurzaming in Beverwijk.

2.2.2 Regeling Verlaagd Tarief, de voormalige Postcoderoosregeling (PCR)

Hierbij gaat het om collectief stroom op te wekken voor mensen die zelf geen zonnepanelen op hun dak (kunnen) hebben, bijv. omdat ze in een appartement of huurhuis wonen, of hun dak technisch ongeschikt is. De zoektocht naar een groot dak voor een PCR in Heemskerk is nog steeds niet succesvol, ofschoon er wel enkele opties in beeld kwamen. Dit heeft ook te maken met het feit dat door het grote aanbod aan zonnestroom de *business case* voor een PCR-project steeds moeilijker wordt.

Het eerder gestarte adviestraject van EcoHeemskerk om een VvE te adviseren over het aanleggen van een zonnepaneleninstallatie op hun collectieve dak verloopt traag. Na de eerdere quickscan heeft in 2024 het technisch onderzoek rond de stevigheid van de dakconstructie plaatsgevonden. Het hangt nu op organisatorische zaken (o.a. hoe de stroomdelen te verdelen) en op een sluitende *business case*. Mocht dit rondkomen, dan zal EcoHeemskerk de administratie van de PCR op zich zal nemen.

Ook hadden we afspraken gemaakt met EcoBeverwijk over onze participatie in hun PCR-project op het dak van een sporthal. Helaas is ook dit project op het laatste moment gesneuveld. In Uitgeest lijkt wel een zonnepark (van DUEC: Winterzon genaamd) met PCR te komen; wellicht gaat dit kansen bieden voor EcoHeemskerk.

2.2.3 Energieroute Noord-Holland

Als invulling van de RES waren er ontwikkelingen rond Rijkswaterstaat dat actief zonneparken gaat faciliteren op hun gronden langs de A9, middels het project EnergieRoute NH. Eerder leek het dat op Heemskerks grondgebied wellicht zo'n 12 hectare zonnepanelen mogelijk zou zijn, maar dit jaar werd - na een ruimtelijk onderzoek - duidelijk dat alleen 2-3 hectare bij de afslag Heemskerk haalbaar is. EcoHeemskerk heeft daarover deelgenomen aan een informatiebijeenkomst in Haarlem en ook een zienswijze ingediend i.v.m. een mogelijke koppeling met stroomopwek door de windmolen op De Trompet en i.v.m. de keuze voor de vorm van aanbesteding. Het zogeheten Projectbesluit erover was beloofd voor eind 2024, maar is helaas vertraagd.

2.2.4 Windmolen op De Trompet

Medio 2025 loopt het contract af voor de exploitatie door de huidige eigenaar van de windmolen. Het college van B&W van Heemskerk heeft al uitgesproken dat op dit duurzame bedrijventerrein ook in de toekomst een windmolen past. EcoHeemskerk wil graag invulling geven aan de in het Klimaatakkoord afgesproken 50% lokaal eigendom bij dit soort energieopwek-projecten. Daarom is er binnen EcoHeemskerk een aparte werkgroep opgericht. Vanuit deze

werkgroep is een brief geschreven aan het college van B&W om onze intentie duidelijk te maken. Ook heeft er een gesprek met de betrokken wethouders plaatsgevonden waarin we onze plannen nog verder hebben toegelicht. Maar aan het eind van het jaar was helaas nog steeds niet bekend wat de plannen van de gemeente rond de (grond onder de) windmolen precies zijn.

2.2.5 Wind op Zee

Dit jaar konden voor het eerst energiecoöperaties meedingen als partners in de aanbesteding van de Rijksoverheid voor de realisatie van een windpark op de Noordzee. Daarom heeft ook EcoHeemskerk hiervoor een obligatie gekocht. Onder leiding van pensioenfonds ABP is ingeschreven op een kavel van het nieuwe windmolenpark IJmuiden Ver. Helaas heeft 'ons' consortium de aanbesteding voor deze kavel niet gewonnen. Later in het jaar is een nieuwe obligatie gekocht met het oog op de eerstvolgende aanbesteding; overigens bestaat daarvoor nog geen planning van de Rijksoverheid.

2.3 Beïnvloeden van het overheidsbeleid t.a.v. de energietransitie

2.3.1 Regionale Energiestrategie (RES)

De Regionale Energiestrategie (RES) is een instrument van de provincie om met maatschappelijke betrokkenheid te komen tot regionale keuzen voor de opwekking van duurzame elektriciteit en de daarvoor benodigde opslag en energie-infrastructuur. Deze is vastgesteld in 2021 en is in 2024 herijkt. Qua zoekgebieden voor Zon en Wind is er in Heemskerk niets veranderd in de herijking; we hebben er dan ook niet over ingesproken o.i.d.

2.3.2 Programma Energietransitie gemeente Heemskerk

De gemeente Heemskerk had behoefte aan sturing op alle plannen die er zijn om als gehele samenleving in Heemskerk per 2030 zo'n 55% te besparen op de CO₂-uitstoot t.o.v. het jaar 1990. Per 2024 hebben we in Heemskerk al ruim 20% minder uitstoot gerealiseerd, zodat we nog bijna 35% te gaan hebben. EcoHeemskerk had in 2023 al een reactie geleverd op het concept voor dit zogeheten Programma Energietransitie, vooral ook omdat bijna de helft van de CO₂-uitstoot in Heemskerk komt van woningen. In het verslagjaar is het definitieve programma in de gemeenteraad vastgesteld - waarover we hebben ingesproken - en nu wordt er jaarlijks een Uitvoeringsprogramma opgesteld, waar we als EcoHeemskerk mooi op kunnen aansluiten.

Belangrijk onderdeel hiervan is het opstellen van een Warmteprogramma. Doel hiervan is aan te geven hoe Heemskerk van het gas af gaat tussen nu en 2025: dus vooral: waar is een warmtenet haalbaar en waar gaan we *all-electric* verwarmen? Om hierover mee te denken is onze Werkgroep Collectieve Warmte nieuw leven in geblazen. Dit Warmteprogramma moet trouwens de opvolger worden van de eerdere TransitieVisie Warmte (TVW) en moet in de loop van 2026 gereed zijn.

2.3.3 IJmondiaal beleidskader Participatie bij duurzame energieopwek-projecten

De drie IJmondgemeenten zijn in 2023 gestart met het opstellen van gezamenlijk beleid om invulling te geven aan participatie (zowel procesparticipatie als financiële participatie). Want dit zorgt voor een snellere besluitvorming en vergunningverlening in de realisatie van duurzame energieprojecten. EcoHeemskerk heeft in 2023 hierover ook inhoudelijk meegedacht. De toen verwachte besluitvorming in de Gemeenteraad heeft helaas in 2024 niet plaatsgevonden en het lijkt erop dat dit IJmondiale beleidskader Participatie helemaal niet tot stand komt.